

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я
ТОРЕЗЬКЕ МЕДИЧНЕ УЧИЛИЩЕ

Методична конференція
*“Позааудиторна робота на
сучасному етапі навчання”*

Торез-2012

Форми та методи проведення гурткової роботи , на прикладі роботи предметних гуртків в медичних навчальних закладах I-II рівня акредитації

Гурткова робота студентів на тему:

***“Значення латинської мови
для студентів медиків.
Прислів'я та крилаті
вирази. Читання та аналіз
спеціальних медичних
текстів ”***

*Підготувала:
Викладач I категорії з “Основ латинської мови
з медичною термінологією”
Чубар І. В.*

***Історія
латинської мови***

Латіни

Почалось усе декілька тисяч років тому на Апеннинському півострові в місці, яке звалось Лацій (Latium). Там жило плем'я латинів.

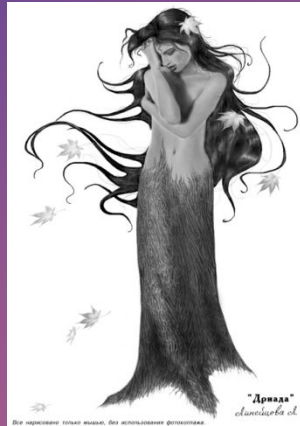
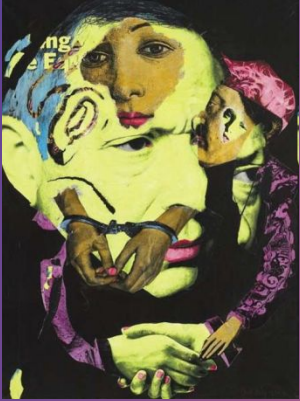
- Широкому поширенню латинської мови на завойованих територіях сприяло його лексичне багатство, яке відображає всі сфери людського буття, а також абстрактні поняття, граматична стрункість, стислість і точність вислову. Мови завойованих народів в основному ще не мали таких характеристик.

*Ars longa, vita
brevis...*

Життя коротке,
мистецтво вічне...

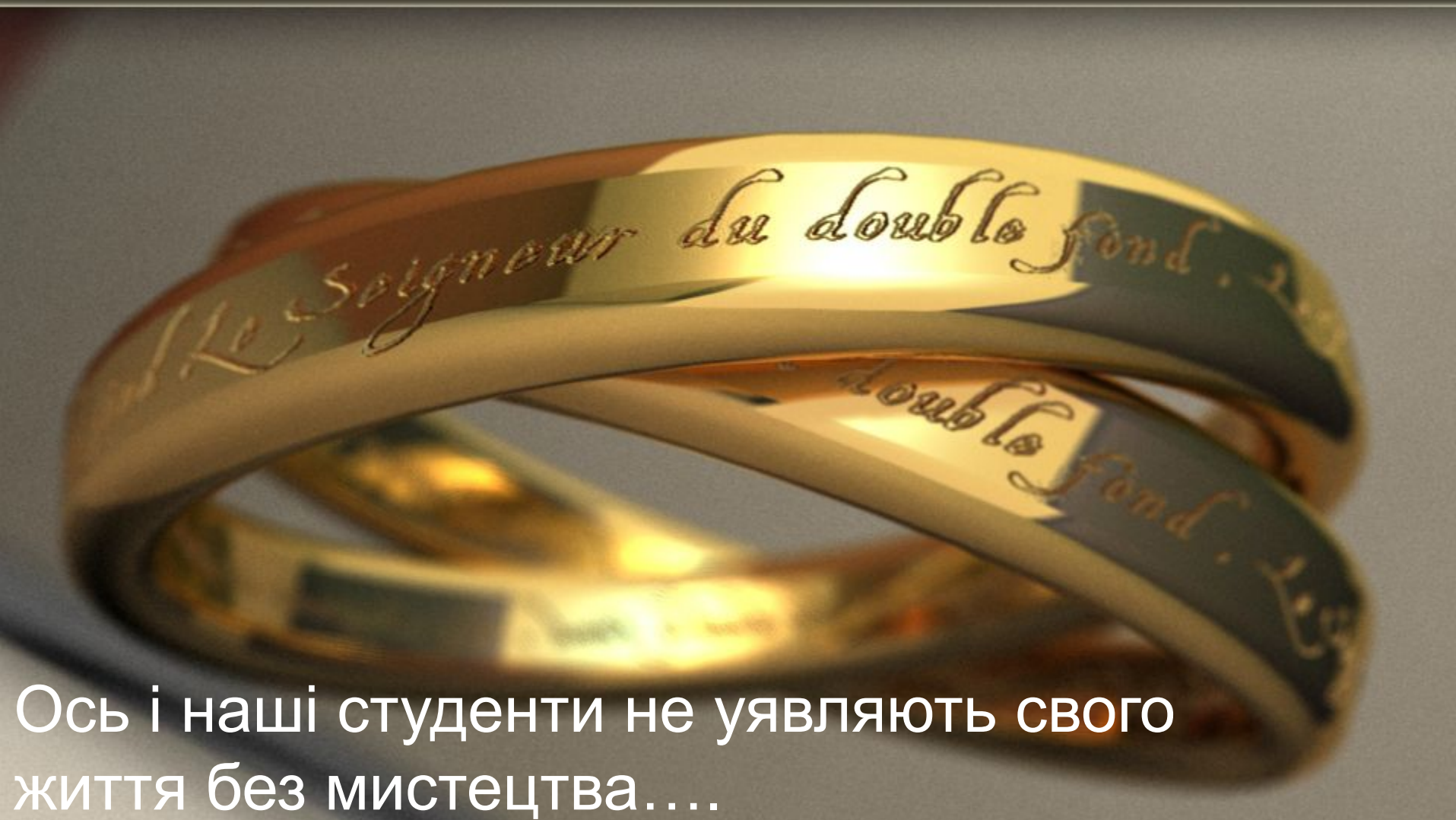

Сенс цього прислів'я полягає в тому,

що мистецтво настільки велике, що не оволодівати їм не вистачить людськоїго життя. Кожна людина своє життя грає, як в театрі, а маски, що люди можуть одягати, як веселі так і сумні.

Ось і наші студенти не уявляють свого життя без мистецтва....

Без мистецтва знати латинську мову і користуватися нею у своїй подальшій

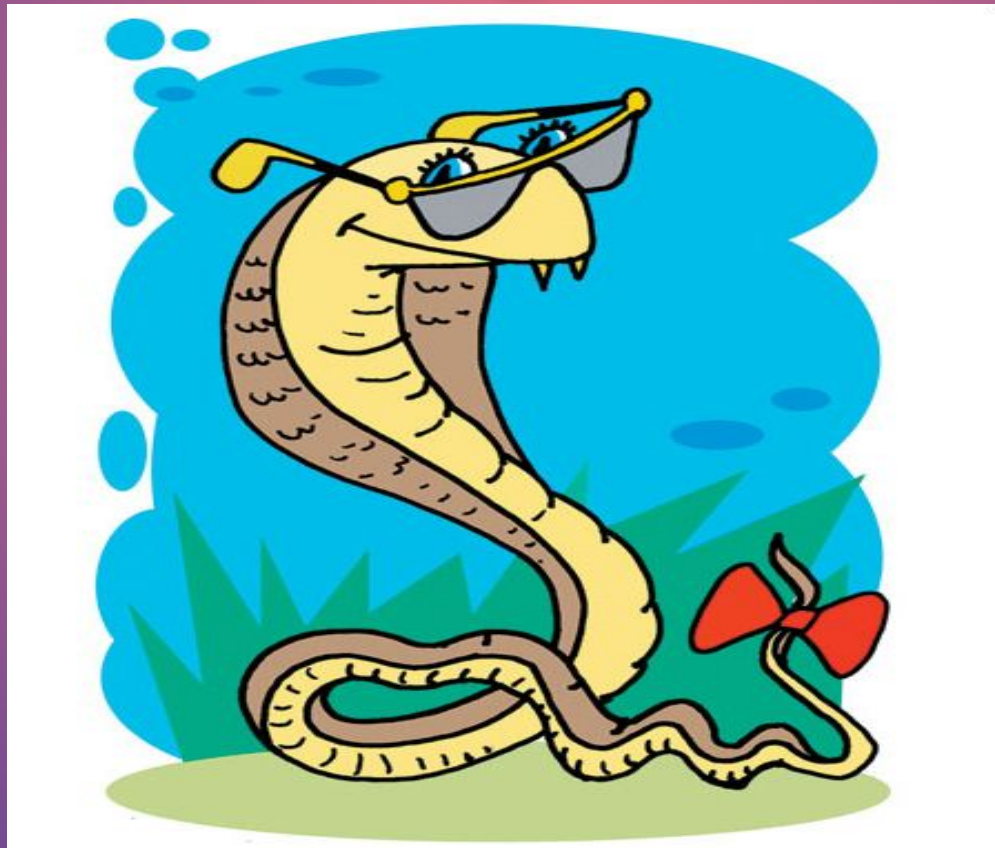
Ми працюємо у гуртках

*In via est in medicina via
sine lingua Latina*

Не проходимо шлях медицини без знань латинської мови

**Найперші знання отримані
нами!**

Латинська абетка!

Найперша абетка

L	K	I	H	Z	F	E	D	C	B	A
[l]	[k]	[i]	[h]	[z]	[f]	[e]	[d]	[k]	[b]	[a]
X	Y	T	S	R	Q	P	O	N	M	
[ks]	[u/w]	[t]	[s]	[r]	[k ^w]	[p]	[o]	[n]	[m]	

Сучасний вигляд

Латинський алфавіт

Печат- ные буквы	Руко- писные буквы	Название	Печат- ные буквы	Руко- писные буквы	Название
A a	A a	а	N n	N n	ЭН
B b	B b	бэ	O o	O o	о
C c	C c	цэ	P p	P p	пэ
D d	D d	дэ	Q q	Q q	ку
E e	E e	э	R r	R r	эр
F f	F f	эф	S s	S s	эс
G g	G g	гэ (жэ)	T t	T t	тэ
H h	H h	ха (аш)	U u	U u	у
I i	I i	и	V v	V v	вэ
J j	J j	йот (жи)	W w	W w	дубль-вэ
K k	K k	ка	X x	X x	икс
L l	L l	эль	Y y	Y y	игрек
M m	M m	эм	Z z	Z z	зэт

З'єднати слова

1	Добре	A	Tilia
2	Липа	B	Glandŭla
3	Крохмаль	C	Lingua
4	Кріп	D	Foenicŭlum
5	Швидко	E	Gangraena
6	Язик	F	Quercus
7	Суглоб	G	Bene
8	Твердий	H	Amŷlum
9	Волокно	I	Cito
10	Кишка	J	Hydrogenium
11	Дуб	K	Fibra
12	Ромашка	L	Articulatio
13	Залоза	M	Durus
14	Змертвіння	N	Chamomilla
15	Водень	O	Intestĭnum

І ми вже вміємо це робити

•Провідміняйте
словосполучення

Розуміння відмінків важливе в написанні рецептів.

Nominativus

Genetivus

Dativus

Accusativus

Ablativus

Vocativus

Пишемо рецепти

*Зверніть
увагу!!!*

Вірно виписаний рецепт

RECEPTUM

Recipe: Tincturae Absinthii

Tincturae Belladonnae ana 10 ml

Misce. Da.

***Signa: По 15-20 капель на прийом
за півгодини до їжі.***

Невірно виписаний рецепт

*Recipe: Tincturae Absinthii
Tincturae Belladonnae ana*

10ml

Misce. Da.

*Signa: По 15-20 крапель на
прийом*

за півгодини до їжі.

Вивчення назв та властивостей лікарських рослин

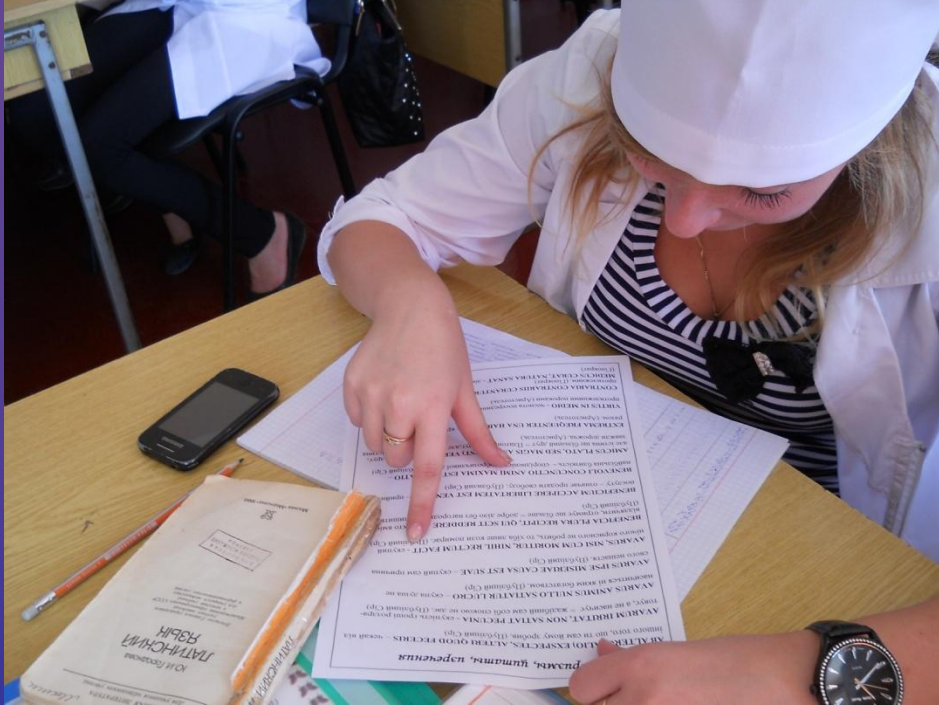

*Пізнаємо
суть*

*Ділимося
знаннями*

Читання текстів та афоризмів

Прислів'я

ЯК ЇХ БАЧЕ СТУДЕНТ   ЩО ВОНИ ПОЗНАЧАЮТЬ

*Додаткова
інформація*

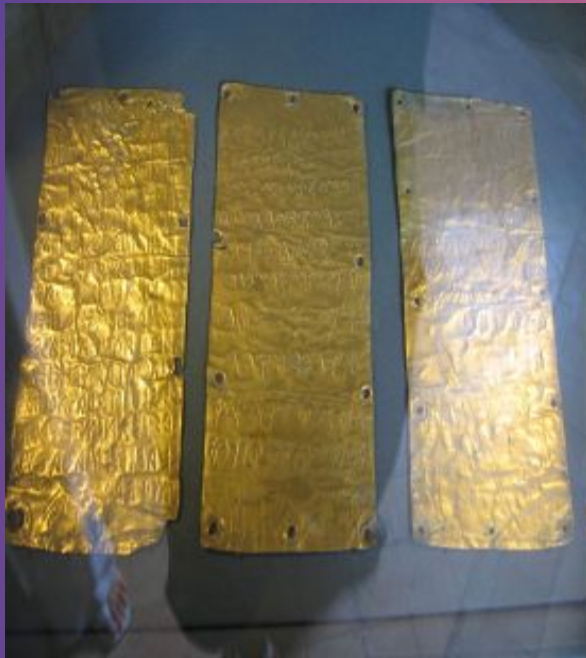
Періоди розвитку латинської МОВИ

Історія латинської мови ділиться на кілька періодів:

- До-архаїчна латинь (до 754 р. до н.е).
- До-класичний - літературний період (III в. До н.е).
- Золота або класична латинь (I в. До н.е - I в. Н.е).
- Срібна латинь (II століття н.е.).

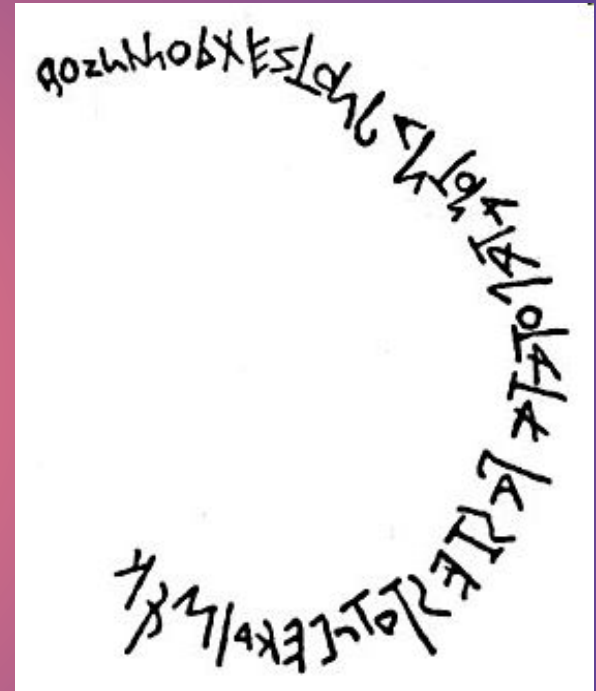

До-архаїчна латинь (до 754 г. д. н. е.).

Етруский текст на золотих табличках із Пігрі (совр. Санта Севера, Лаціо)

- Державі потрібна писемність.
- Спочатку взяли у етрусків символъну писемність, але не змогли її освоїти і прийняли грецьку фонетичну писемність

Грецька надпис на посуді "дипилон", Афіни, 8 в. до н.е.

Транскрипція:

Hos nun orkheston panton atalotata
paizei touto dekan min

Переклад:

Хто з танцюристів зіграє краще
всіх сьогодні, той отримає це.

Писали справа на ліво, але с четвертого віка стали писати сліва на право.

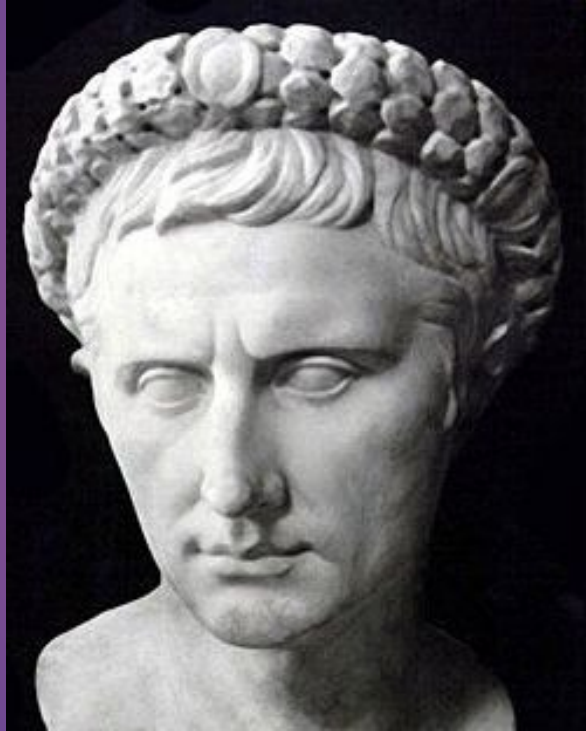
Надпис на архаїчній латинській абетці написані справа-наліво. В надписі читається:
“Castorei Podlouqueique qurois” (Кастор и Поллукс «kouroi», т.б. юноші-воїтели, на грецькій.)

Перші надписи з’являються на зброї.

Літератури немає, тільки усна творчість.

Пишуть вірші – *сатури* («що бачу, те співаю»).

До-класичний літературний період (III в. до н.э).

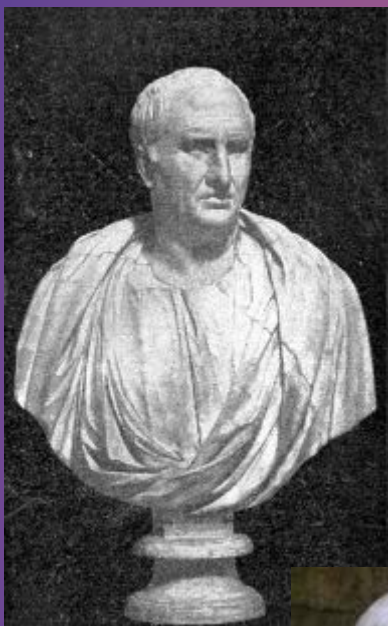

Октавиан Август

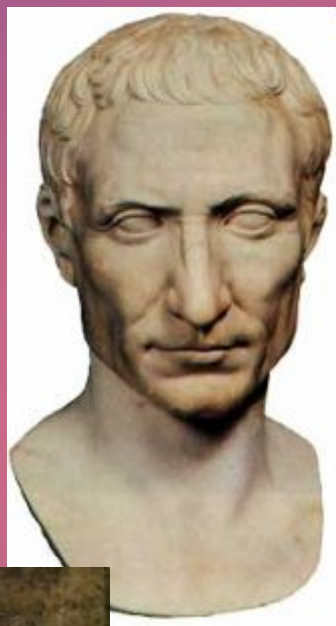
Найбільшого розквіту і досконалості латинська мова досягає в епоху «золотого століття» - під час правління імператора Октавіана Августа (I ст. До н. Е..). Класична, або «золота» латинь отримала свою граматичну, синтаксичну та стилістичну закінченість.

Золота або класична латинь (I в. до н.е. - I в. н.е.).

Цицерон

Цезарь

Вергилий

Під класичною латиною мається на увазі літературна мова, що досягла найбільшої виразності і синтаксичної стрункості в прозових творах Цицерона (106-43 до н. е.) і Цезаря (100-44 до н. е.) і в поетичних творах Вергілія (70-19 до н. е.), Горація (65-8 до н. е.) і Овідія (43 до н. е.. - 18 н. е.).

Срібна латинь (II століття н.е.).

До II в. н.е. вже остаточно склалися фонетичні та морфологічні норми літературної мови, були встановлені правила орфографії, якими досі керуються при виданні латинських текстів. Епоха середньовіччя в історії латинської мови характеризується, як період *Latinitas vulgāris* («вульгарна латинь») або ще, як *Latinitas culinaria* («кухонна латинь»).

Літургічна латинь

На грецькій мові були написані книги Нового Заповіту, в перші десятиліття християнства він залишався основною мовою богослужіння в Римі; однак при Папі св. Вікторі I (189-199) тут було здійснено перехід на латину.

- Для християнської латині характерно запозичення великої кількості грецької і почасти, давньоєврейської лексики, наявність неологізмів, великий вплив розмовного, з точки зору античної традиції, стилю.

1776 г. «Генеральная карта Російскої Імперії».
Географічні назви дані на латинській мові.

- В епоху середньовіччя на латинській мові ведеться викладання в школах та університетах Західної Європи, крім того, на цій території віна функціонує як загальна письмова мова.
- У новий час, аж до XVIII ст., Латинська мова використовується як мова науки і дипломатії.

Вплив латині на інші мови

- Латинська мова належить до індоєвропейської сім'ї мов.
- Вивчаючи латинську мову, слід пам'ятати, що вона є ключем до ряду європейських мов і до європейської культури в цілому.
- Розмовна форма латинської мови (*sermo cotidiānus*) і простонародна форма (*sermo vulgāris*) справили великий вплив на формування романської групи мов, остаточно відокремилися в IX ст.

В даний час латинська мова є офіційною мовою католицької церкви і держави Ватикан. У католицькій церкві до Другого Ватиканського собору (1962-1965 рр..) Служба велася тільки латинською мовою.

Рим, Собор св. Петра, знімок був зроблен під час проходження II Ватиканського Собору

**Наші студенти не
тільки розумні,
але й мають
золоті руки!**

*Оформлення
латинської
стіжки*

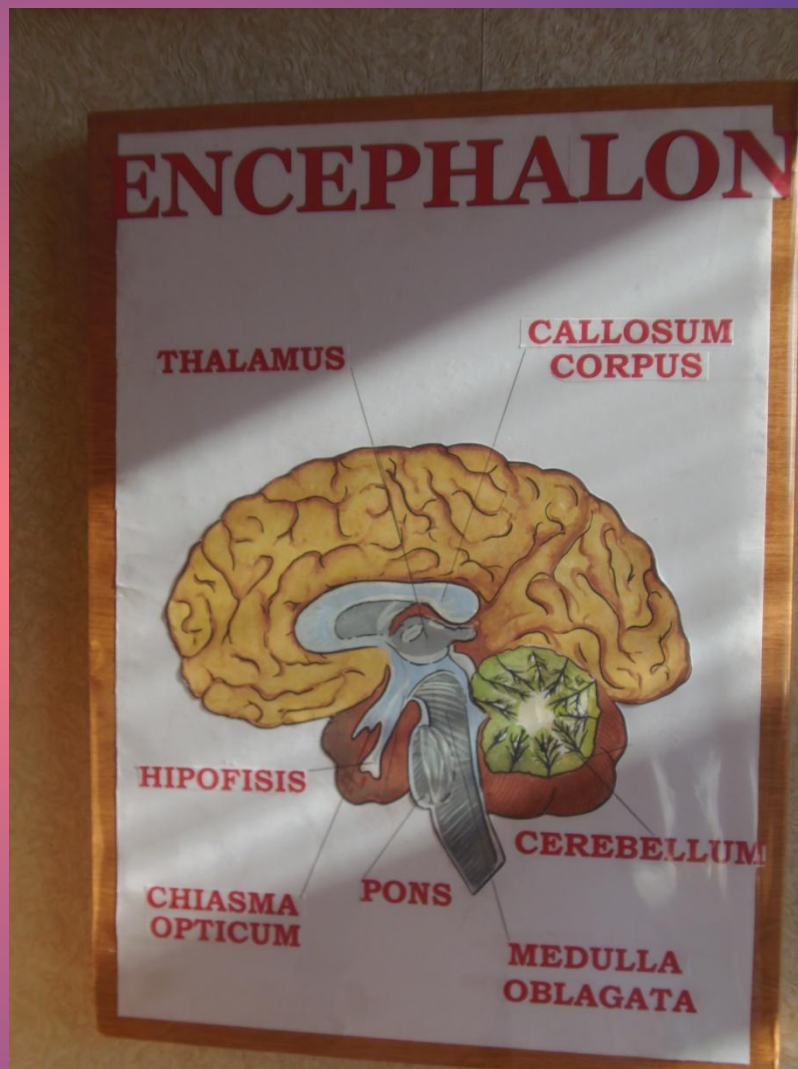
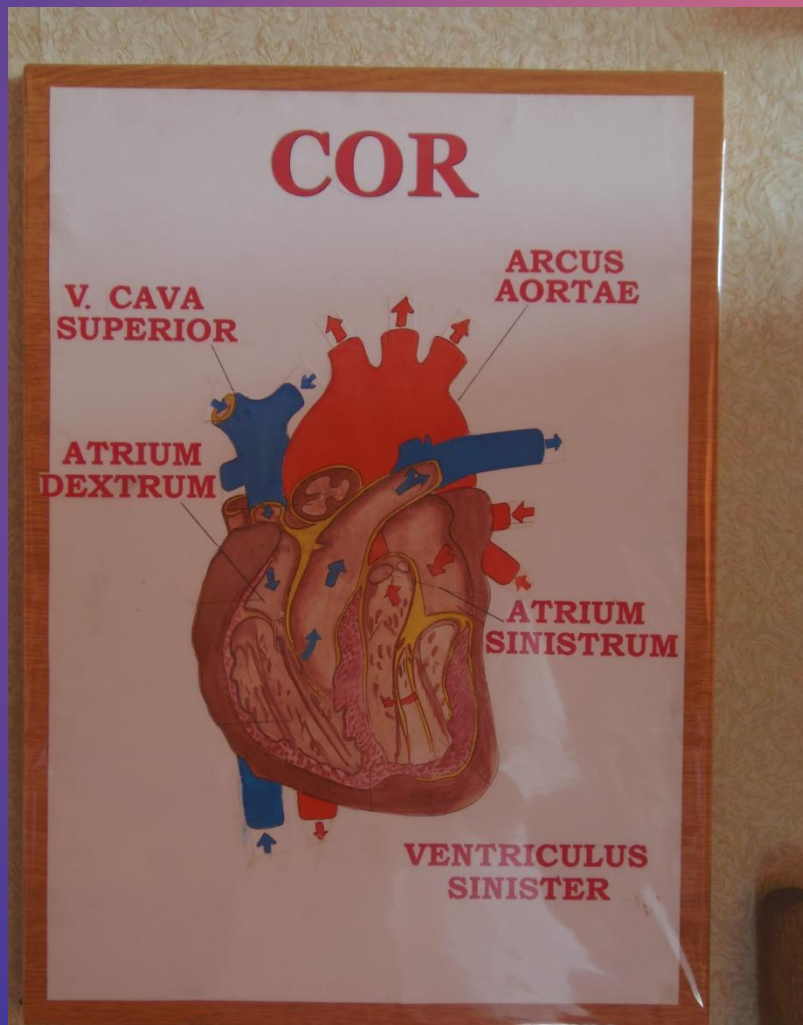

*Сашко не тільки цвях заб'є, але й
все вивчить!*

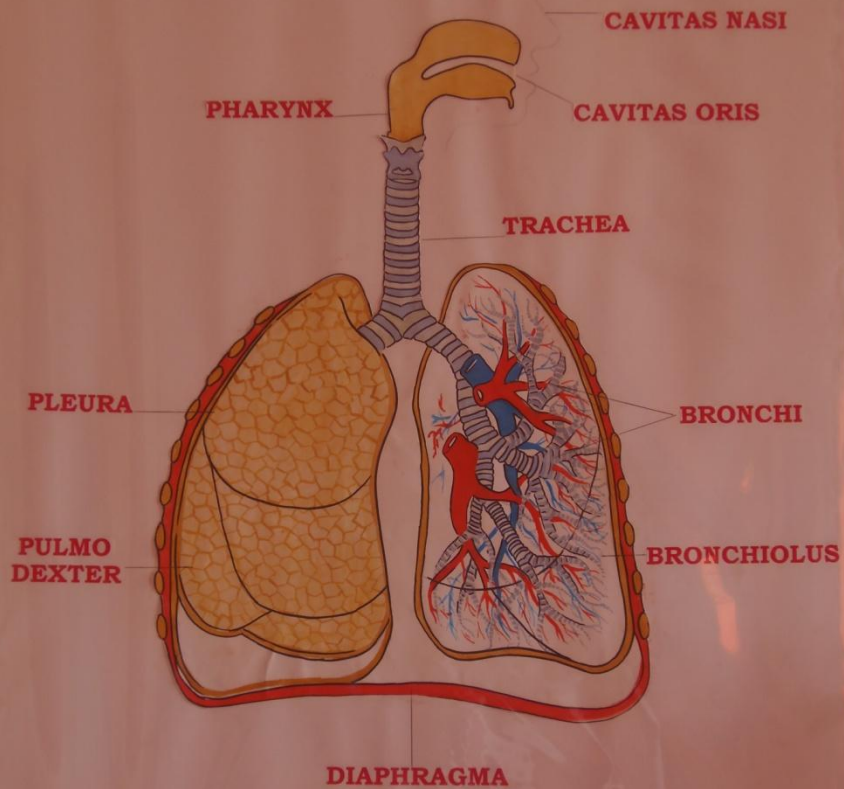

Найголовніше, що треба знати!

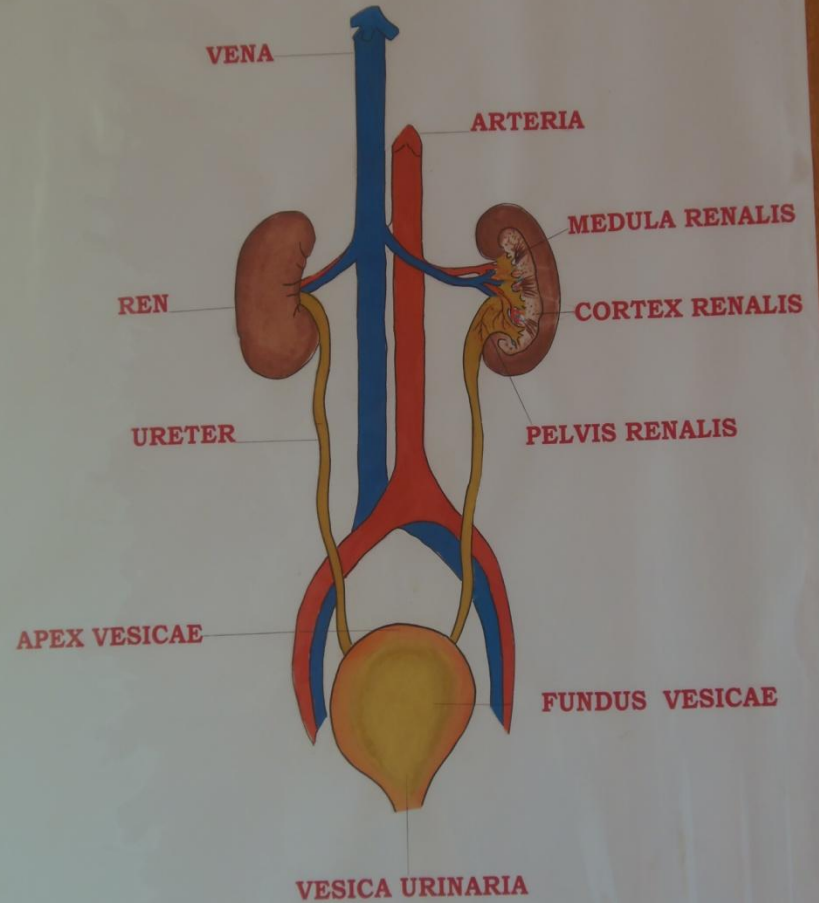

SYSTEMA RESPIRATORIUM

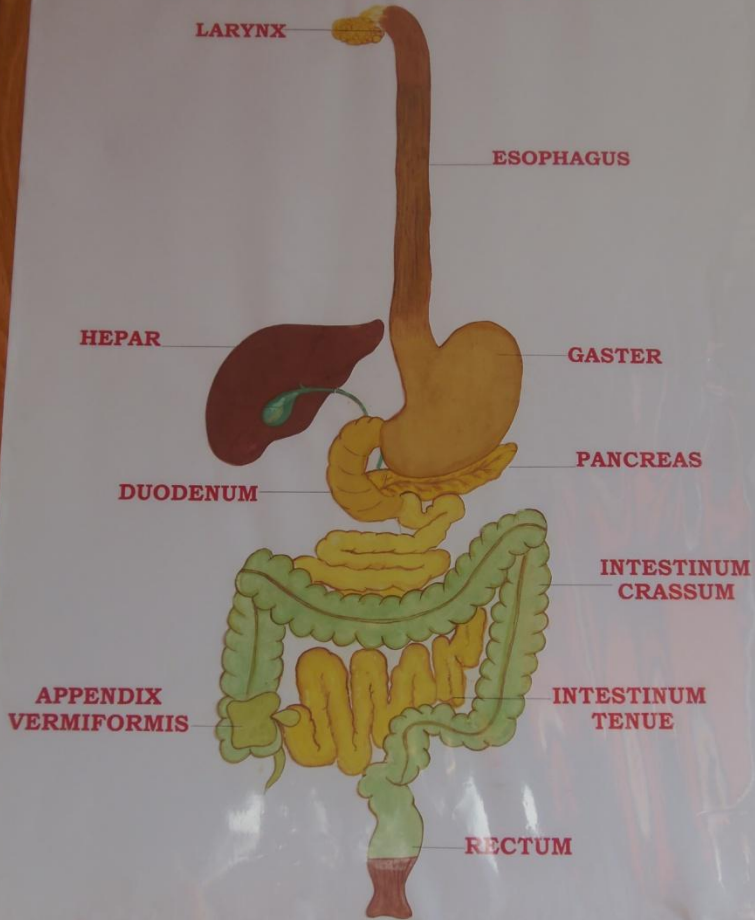

SYSTEMA URINARIA

SYSTEMA DIGESTORIUM

SCELETON

Завершення роботи студентів!

***а в них таки
є талант...***

Самостійна творчість!

ЛАТИНСЬКИЙ
АЛФАВИТ

Aa Ii Oo Rr
Bb Kk Ss
Cc Ll Tt
Dd Mm Uu
Ee Nn Vv
Ff Oo Xx
Cz Pp Yy
Hh Qq

МЕТОДИЧНИ КУТОК

КАБІНЕТ

ІОСНОЇ

ЛАТИНСЬКОЇ ПОВИ

[Blank framed box]

[Blank framed box]

[Blank framed box]

Велика подяка нашому викладачу!

*Non Tam Praeclarum Est Scire
Latine, Quam Turpe Nescire !*

*Не так ганебно знати латинь,
як ганебно її не знати!*